

מתוק מדבש

כניסת השבת – 18.24
יציאת השבת – 19.32
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.09
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 17.24 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
ביום שבת קודש 16.30 דרשה ושיעור
מנחה בשעה 17.30
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
פראנקל הפאסי פסט ה'

שנה תשיעית - גיליון 1 35
פרשת ויקרא תשפ"ג

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
ספתי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

ויקרא אל משה... (א', א')

בעל הטורים: א' דויקרא זעירא שמשה לא רצה לכתוב אלא ויקר
כדרך שנא' בבלעם כאלו לא נראה לו השם אלא במקרה ואמר לו
הקב"ה לכתוב גם באל"ף וכתבה קטנה

הסבר נוסף מובא בשם הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב
זיע"א (שמעתי מהרה"צ אלימלך בידרמן שליט"א): טבע האדם
הוא לייחס לקב"ה דברים גדולים שקורים לו, כגון הצלה
מתאונה ח"ו או כל דבר החורג מהטבע... ואולם צריך
לדעת שכל דבר שקורה לאדם ולו הקטן והטבעי ביותר,
הכל מונהג בהשגחה פרטית לטוב ולמוטב... וכמו שאמר
הבעל שם טוב הקדוש זיע"א שאפילו עלה שנפל ברוח זה
בהשגחה פרטית.

לפי זה, אומר הרבי מסאסוב - הא' של 'ויקרא' קטנה
ללמדנו שאפילו הדברים הקטנים שקורים לנו זה 'ויזדבר
ה' אליו...' הכל מאת ה' שהוא אלופו של עולם. מתוק עגפא!

ובציון זה חידושי חפ"ה הסדר:

ידוע שאת המרור בליל הסדר אנו אוכלים בלא הסבה, שכן
יהודי במרור ובייסורים לא יכול להסב. ויש לשאול, מדוע
אם כן באכילת הכורך, ששם אנו אוכלים גם כן מרור (עם
מצה) אנו כן מסבים?

מתרץ ה'תפארת שלמה' זיע"א: המצה נקראת 'נהמא
דמהימנותא' 'לחם האמונה'. וכאשר יהודי כורך את
הייסורים שלו באמונה שהכל מאת ה' והכל לטובה, אזי
גם בתוך הייסורים הוא מיסב, בבחינת 'אודך ה' כי אנפת
בי...' ולכן מיסבים באכילת הכורך... מתוק עגפא!

ואם מנחת מרחשת קרבן סולת בשמן תיעשה: והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לה' (ב', ז-ח')

מסביר רבנו יעקב אבוחצירא זיע"א בספרו 'פיתוחי חותם'
בדרך רמז: ידוע שהתפילה מכונה בשם 'מנחה' (משאת כפי
מנחת ערב) ובתפילה צריך האדם: א. להוציא את המילים
בשפתו ולא בליבו. ב. לסלק ממוחו מחשבות זרות ג. לא
לעשות את התפילה קבע (משא) אלא רחמים ותחנונים.
ואם אכן כך יעשה חזקה עליו שתפילתו תתקבל לפני ה'.
רמז לדבר אומר ה'אביר יעקב' בפסוק הנ"ל: 'ואם מנחת
(התפילה) מרחשת (לבטא בשפתיים) קרבנך, סולת (נקיה)
ממחשבות זרות) בשמן (לא כמשא) תיעשה'.

ואם כך תתפלל אז 'והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה
לה'... תפילה כזו תגיע עד כיסא הכבוד. מתוק עגפא!

כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' (ב', יא') וכל קרבן מנחתך במלח תמלח... (ב', יג')

מדוע חובה למלוח את הקרבן במלח, ואילו שאור ודבש
פסולים לקרבן?

מבאר נפלא רבנו ה'חתם סופר' זיע"א:

ידוע שהקנאה, התאוה והכבוד מוציאים את האדם מן
העולם. והקנאה גרועה יותר מכולם.

יחד עם זאת, יש מעלה לקנאה והיא 'קנאת סופרים תרבה
חכמה' כמו שאמר שלמה המלך ע"ה 'כל כשרון המעשה
הוא קנאת איש מרעהו'.

ולפי זה מבאר ה'חתם סופר': הכתוב אומר 'כל שאור'
הרומז לגאווה, 'וכל דבש' הרומז לתאוה, 'לא תקריבו
ממנו' כלל לה', אפילו אפס קצהו.

אבל 'כל קרבנך במלח תמלח' כי המלח שבא מן המים רומז
לקנאה בין המים העליונים לתחתונים בבריאת העולם.

לכן מקריבים בכל קרבן מלח לרמז שצריך ללמוד מן המים
לקנאה ברוחניות איש מרעהו כי היא לטובה. מתוק עגפא!

חוקת עולם לדורותיכם... כל חלב וכל דם לא תאכלו (ג', יז')

מכל קרבן שהוקרב בבית המקדש היו הכוהנים זורקים את
החלב ואת הדם על המזבח (חוץ מקרבן עולה) ויתר הבשר
היה נאכל ע"י הכהנים (חטאת ואשם) וע"י הבעלים (שלמים).

אבל מדוע זורקים רק את החלב ואת הדם על המזבח?
הסביר נפלא רבנו ה'בן איש חי' זיע"א ע"פ משל:

סוחר אחד הלך מביתו לבית המדרש ללמוד, בינתיים הגיע
לביתו איש עשיר וביקש לקנות סחורה יקרה, האישה
התנצלה באומרה שבעלה בבית המדרש, האישה העשיר לא
יכול היה להמתין והלך. כאשר שב הסוחר הוא הצטער
מאוד על הרווח הגדול שנמנע ממנו ואמר לאשתו בפעם
הבאה שיבואו לחפש אותי שלחי אלי שליח ואני אבוא.

לימים באו לבית הסוחר פקידי מס ההכנסה לתבוע
מהעשיר את חובותיו והסוחר היה בבית המדרש. אמרה
להם האישה המתינו תיכף אשלח לקרוא לו, אך שמע
האיש שמחפשים אחריו מיהר לבוא בשמחה, אך בבואו
חשכו עיניו בראותו את פקידי המס והוא נאלץ לשלם להם
הון רב. לאחר שהלכו הנושים פנה הסוחר אל אשתו ואמר
לה 'מדוע החלפת את השיטה? כאשר הגיע האישה העשיר
התעצלת מלקרוא לי וכאשר הגיעו פקידי המס היית זריזה
וקלת רגליים לאבד את כספי?'

והנמשל נפלא: הקב"ה ברא את האדם מחלב (שומן) ודם,
תפקיד החלב הוא לגרום לאדם עצלות כאשר הוא מתפתה
לדבר עבירה. ואילו הדם הוא סמל הזריזות והאדם צריך
להשתמש בו בבואו לקיים מצוות.

הבעיה של החוטא היא שהוא החליף את השיטה, הוא
השתמש בחלב דהיינו בעצלות שלו לקיום המצוות ואילו
בדם ובזריזות הוא אץ ורץ לעבירות.

לכן אמרה התורה שהחוטא שהחליף את תפקידי החלב
והדם יקריב אותם על גבי המזבח לכפרה עליו, כדי שמכאן
ואילך ישתמש בהם באופן הראוי. מתוק עגפא!

וּפְעָמִים זֶה מֵאַתָּה דְּבַרְיָחוּתָא (מִהַרְבַּי לְסֵרִי לְפִי א')

*הַרְוֹל אַחַד אַחַד הַרְוֹל מִכְּפֵר צְרֵבִי לְחִצְרֵי לֵי יְהוּדִי, בֵּא הַצְרֵבִי
וּבִקֵּשׁ אֶת הַהַרְוֹל אֲמַר לִי הִיְהוּדִי אֲצַלְנִי חֲצֵרוֹ לֵי
אֲדָט קֹנֶה לִּי וְהִחַל בְּיָנִי הֵבֵט וּיְכוּחַ. אֲמַר הִיְהוּדִי בֹא
נִצֵּה כֶּךָ: כִּלְ אַחַד יִתֵּן תְּתוֹרָה לְפִי בְּצִיטָה, הַרְאֵנוּ
שֵׁיתְּ אֵלֶיךָ יִקַּח אֶת הַהַרְוֹל, הַצְרֵבִי הַסְכִּיט וְהִיְהוּדִי אֲמַר
'כִּיּוּן אֲנִי הַצְרֵבִי אֲנִי רֵאשׁוֹן' הַסְתַּוֵּבֵה הַצְרֵבִי, הִיְהוּדִי
הִלֵּךְ אֲרֵבֵצ צְרֵבִי וְנִתְּן לִי בְּצִיטָה אֲדִירָה, הַצְרֵבִי צִלְ
בְּאוּרֵי נֶפֶשׁ, הִתְאַוֵּי עִלְיָה. 'עֲכֵשׂו תוֹרֵי' אֲמַר הַצְרֵבִי
אֲמַר לִי הִיְהוּדִי 'צִלְיָה, קַח אֶת הַהַרְוֹל...'

וּנְפֵשׁ כִּי תַחְטָא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים... (ה', א')

מסופר על אשתו של הרה"ק רבי יצחק מוורקא זיע"א שהייתה מקללת אותו ואת משמשיו (ל"ע) נסע האדמו"ר אל רבו רבי דוד מלעלוב זיע"א והתאונן על הדבר. אמר לו הרבי: 'מה אתה אומר לי? אמור לעצמך!' רבי יצחק לא הבין את הדברים, עד אשר מצא בשם הבעש"ט הקדוש זיע"א שאם אדם פוגם במעשה יש לו צער מבהמות ועבדים שלו, ומי שפוגם בדיבור יש לו צער מאשתו, ומי שפוגם במחשבה יש לו צער מבניו, וכאשר האדם מתקן דברים אלו, כולם מתהפכים עליו לטובה. או אז הבין את דברי רבו. וביאר בזה את הפסוק: וְנִפְּשׁ כִּי תַחְטָא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים שאם האדם חוטא הוא שומע קול קללות שמקללים אותו. *מִתּוֹק מִדְּבַר!*

פִּינַת שְׁתֵּי הַלְכוֹת

א. נכון להשתדל לקחת למצת מצוה של לילה הראשון מצה שנעשית בעבודת יד, ומכל מקום בדיעבד יוצאים ידי חובה במצה שנעשית ע"י מכונה חשמלית. [חזון עובדיה הלכות פסח עמ' קד] [ילקו"י סימן תנ"ג סעיף א']
ב. המצה שיוצאים בה ידי חובה בלילה הראשון של פסח, צריכה להיות שמורה משעת קצירה, ושל עבודת יד. ובמקום שאי אפשר להשיג מצה שמורה משעת קצירה, אלא משעת טחינה או משעת לישה, יוצאים בה ידי חובה בשעת הדחק, ויכולים לברך על מצה כזו על אכילת מצה. (שם סעיף ב')

רְצִיּוֹן וְסִיפּוֹר – הַדְרָךְ לְהַצְלִיחַ בְּלִימּוֹד הַתּוֹרָה...

מִן הַבְּהֵמָה מוֹ הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבַּנְכֶם (א', ב')
בפשטות, הפסוק עוסק בסוגי בעלי החיים שניתן להקריב מהם קרבן לה' – בהמה, בקר וצאן. ואולם רבינו יוסף חיים זצ"ל מבאר (בן איש חי – מתוך 'משכנ' לרב ראובן אלבז שליט"א), שבדברים אלו מתבררת באופן נפלא דרך עבודת ה' בעולם, ובהקדם המעשה הבא: רב גדול, תלמיד חכם מופלג, היה ספון בבית המדרש ולומד ללא הפסקה. באחד הימים פנה לתלמידו ואמר: 'רוצה אני לצאת לטייל'. 'לאן?' – שאלוהו. 'לשוק' ענה. תמהו, השוק כולו מלא באנשים, מי 'מטייל' בשוק? בכל זאת מילאו את רצונו ולקחוהו לשם. הלכו וראו שישה סבלים נושאים ביחד משא כבד מאד – דלת גדולה עשויה מברזל. הסבלים התאמצו מאד והזיעו.

נראה היה שהדלת כבדה ביותר, וזקוקים לכעשרים אנשים כדי לשאתה... אך היו רק ששה, והם הלכו נושפים מתנשפים ומזיעים.

פנה הרב אל תלמידו ואמר: 'ראיתם אותם? כמה הם מזיעים ומתייגעים. למרות זאת, גם כאשר יגיעו ליעדם, ויניחו את הדלת במקומה, לא יסיימו את מלאכתם היום. עליהם יהיה ללכת לסחוב דלת נוספת, סולם גדול או שקים גדושים. גם מחר ימשיכו לשאת משאות כבדים עוד ועוד – ואף על פי כן הם אינם מואסים בעבודתם, ואינם מתייגעים. ואילו בן אדם רק מתיישב ללמוד, ומיד – 'התעייפת'...

המשיכו הרב ותלמידו בדרכם, והנה ראו חנות ענקית מלאה בסחורות.

חיפשו בעיניהם אחר בעל הבית, ומצאוהו טרוד מאד. הוא ישב בפניה וערך ביקורת על החשבונות. מי יודע, אולי חסרים כמה שקלים בחשבון?... הוא היה כל כך שקוע בחשבונותיו, עד שאפילו לא הבחין באוכל שהגישו לו ובשתייה שעמדה לידו. לא אוכל ולא שותה, רק מדקדק בביקורת ספרי החשבונות.

אמר להם הרב: 'ראו, הוא מוסר את נפשו בכדי להרוויח כמה שקלים. לשם כך מוכן הוא לא לאכול ולא לשתות. עלינו ללמוד ממנו מהו עמל אמיתי. כך עלינו לשבת וללמוד את התורה הקדושה! לשכוח מצרכי הגוף ולמסור את עצמנו לעמל התורה!

בדרכם חזרה הבחינו בילדים משחקים. הילדים רצו מכאן לשם, והיו מרוכזים במשחק כל כך, עד ששום דבר מסביב לא עניין אותם.

'לימדו מהילדים' – אמר הרב לתלמידו. 'כשהם משחקים הם שוכחים את העולם כולו. ומהו משחק? שטויות והבלים שאין בהם כלום... ואנחנו, שיושבים ולומדים, כמה צריכים אנו להשקיע את מוחנו אך ורק בתורה הקדושה, בלי למצוא ענין בשום דבר אחר.'

אֲחִים יְקָרִים! זהו שאמרה התורה: 'מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבַּנְכֶם'

'מִן הַבְּהֵמָה' – אלו הסבלים, כמו בהמה שנושאת משאות בשתיקה, וסובלת את העול, כך צריך לסבול עולה של תורה.

'מִן הַבֶּקֶר' – זו הביקורת שעשה אותו עשיר על חשבונותיו, כפי שהיה שקוע בביקורת הזו, כדי שאולי ירוויח באמצעותה עוד כמה שקלים, כך צריך לנהוג בעבודת ה' – להיות שקועים בה בתכלית השקיעות ולהסכים לוותר מרוב שקיעות גם על צרכי הגוף.

ומן הצאן – אלו הילדים, צאן קדשים. כדרך שהם שקועים במשחקיהם, כך עלינו להיות שקועים בלימוד ובענייני עבודת ה', בלי להסיח את דעתנו לשום דבר אחר.

וְכֹל אֲמַרְךָ כִּי יִבֹּט סַחְרָה (לֵי תוֹרָה) מִכֹּל סַחְרָה'

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לְעֵינֵינוּ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתתי גיטה בת מנטה ז"ל
מו"ר חמי ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל
יחזקאל מיצלאוי בן רחל ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל / יהודית בת אסתר ז"ל
מימון ספירו בן מוזל טוב ז"ל

להעלחת: דקל מלכה – להעלחה / אורי ישראל – רפוי"ש
סיון בת ימנה – רפוי"ש / אהרון בן מסעודה – רפוי"ש
דוריאן הורדיה בת נעמי ונועם חן בת שולה – רפואה שלימה